

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 16.09.2026

Sayı: 6928

49822

Metin ERGUN

Muğla Milletvekili

Dışişleri Komisyonu ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik Ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanı Sn. Ömer Bolat tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.09.2026

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili

Türkiye'nin önemli tarımsal üretim ve ihracat kalemlerinden olan zeytin ve zeytinyağı sektörü, son dönemde ciddi bir ihracat daralmasıyla karşı karşıyadır.

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği verilerine göre, 1 Kasım 2025-31 Ağustos 2026 döneminde zeytinyağı ihracatı, önceki sezonun aynı dönemine göre miktar bazında yüzde 62, değer bazında yüzde 59 azalmıştır. 2024/2025 sezonunda 46.526 ton zeytinyağı ihracatı karşılığında 231,6 milyon dolar gelir elde edilirken, 2025/2026 sezonunda ihracat 17.721 tona, gelir ise 96 milyon dolara gerilemiştir.

Ortalama ihracat birim fiyatı 4,98 dolardan 5,42 dolara yükselmesine rağmen ihracat miktarının üçte birinden daha düşük seviyeye inmesi, sorunun yalnızca fiyat hareketleriyle açıklanamayacağını göstermektedir. Dökme ihracatta yüzde 73, ambalajlı ihracatta ise yüzde 50 oranındaki kayıp; sektörün pazar, rekabet gücü, finansman ve dış ticaret politikaları bakımından ciddi sorunlarla karşı karşıya olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu olumsuz tabloya ek olarak, ABD tarafından Türkiye menşeli ürünlere yüzde 12,5 oranında ek tarife uygulanmaya başlanması, zeytin ve zeytinyağı ihracatçılarımız açısından yeni bir maliyet ve rekabet baskısı yaratmıştır. Avrupa Birliği ürünlerinde toplam vergi yükünün yüzde 10 seviyesinde tutulduğu, Türkiye'nin önemli rakiplerinden Tunus'un ise ek tarifeden muaf olduğu yönündeki bilgiler, ihracatçılarımızın rekabet koşulları bakımından ayrıca değerlendirilmelidir.

Türkiye'nin en önemli zeytinyağı ihracat pazarlarından biri olan ABD'de ortaya çıkan bu durum, ihracatımızdaki gerilemenin daha da derinleşmesi ve üreticimizin emeğinin karşılığını alamaması riskini artırmaktadır.

Bu nedenle; Türkiye'nin zeytin ve zeytinyağı sektöründe ihracat kayıplarının nedenlerinin ortaya konulması, ABD'nin ek tarife kararına karşı yürütülen girişimlerin açıklığa kavuşturulması ve üretici ile ihracatçının rekabet gücünü koruyacak kalıcı politikaların belirlenmesi önem taşımaktadır.

Bu çerçevede;

1. Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği verilerine göre, 2025/2026 sezonunda zeytinyağı ihracatının miktar bazında yüzde 62, değer bazında yüzde 59 gerilemesinin nedenlerine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir sektörel araştırma veya çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa, söz konusu çalışmalarda hangi bulgulara ulaşılmıştır?
2. Zeytinyağı ihracatının 46.526 tondan 17.721 tona, ihracat gelirinin ise 231,6 milyon dolardan 96 milyon dolara gerilemesi karşısında Bakanlığınızca üretici ve ihracatçıları desteklemek amacıyla hangi somut tedbirler alınmıştır? Bu kapsamda yeni bir eylem planı hazırlanmakta mıdır?
3. Dökme zeytinyağı ihracatında yüzde 73, ambalajlı ihracatta yüzde 50 oranındaki düşüş dikkate alındığında, Türkiye'nin markalı ve yüksek katma değerli zeytinyağı ihracatını artırmaya yönelik hangi destek ve teşvik mekanizmaları uygulanmaktadır?
4. ABD tarafından Türkiye menşeli zeytin ve zeytinyağı ürünlerine getirilen yüzde 12,5 oranındaki ek tarifenin kaldırılması veya yeniden değerlendirilmesi amacıyla ABD makamları nezdinde hangi diplomatik ve ticari girişimler yapılmıştır? Bu girişimlerden ne sonuç alınmıştır?
5. Avrupa Birliği ürünlerinde toplam vergi yükünün yüzde 10 seviyesinde tutulduğu ve Tunus'un ek tarifeden muaf olduğu yönündeki bilgiler karşısında, Türk zeytin ve zeytinyağı ihracatçısının rekabet gücünü korumak amacıyla ABD nezdinde hangi somut adımlar atılmaktadır?
6. Zeytin ve zeytinyağı sektöründe artan girdi maliyetleri, finansmana erişim sorunları ve dış ticaret politikalarındaki belirsizliklerin üretici ve ihracatçı üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla Bakanlığınızın ilgili kurumlarla yürüttüğü çalışmalar nelerdir? İhracatçının önünü görebileceği öngörülebilir bir destek ve ticaret politikası oluşturulması planlanmakta mıdır?